Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Economics, 2022; 3(220): 54-58
УДК 330.322
JEL classification: F21, G11
DOI: https://doi.org/10.17721/1728-2667.2022/220-3/7

І. Шморгун, асп.
ORCID ID: 0000-0003-0371-3607
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна

СТАЛЕ МІЖНАРОДНЕ ПОРТФЕЛЬНЕ ІНВЕСТУВАННЯ: ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ

Проаналізовано визначення поняття "стале міжнародне портфельне інвестування" та виокремлено основні особливості та відмінності від класичного міжнародного портфельного інвестування. З'ясовано, що в працях та дослідженнях як вітчизняних, так і зарубіжних авторів практично відсутнє поняття "стале міжнародне портфельне інвестування". Розглянуто та проаналізовано окремо формулювання категорій "стале інвестування" та "міжнародні портфельні інвестиції", у результаті чого розроблена авторська категорія поняття "стале міжнародне портфельне інвестування" – процес вкладення коштів суб'єктами інвестиційного ринку шляхом придбання іноземних цінних паперів емітентів, що ведуть підприємницьку діяльність із дотриманням екологічних, соціальних і корпоративних норм або зелених цінних паперів із пріоритетною метою максимізації прибутку. Проведено порівняльну характеристику класичного та сталого міжнародного портфельного інвестування за такими ознаками, як сутність, термін та кінцева мета. Визначено особливості сталого міжнародного портфельного інвестування: вкладення коштів у іноземні фінансові інструменти (переважним чином акції та облігації) з урахуванням екологічних, соціальних і корпоративних критеріїв компаній або держав; першочерговою метою є максимізація прибутків; урахування специфічних видів ризику (екологічних, соціальних і корпоративних).

Ключові слова: стале міжнародне портфельне інвестування, стале інвестування, міжнародні портфельні інвестиції, зелені цінні папери, сталий розвиток.

Постановка проблеми: Міжнародний інвестиційний ринок протягом останніх десятиліть збагачується не лише появою нових інвестиційних інструментів або суб'єктів, а також новими методами та стратегіями інвестування. Якщо раніше інституційні та індивідуальні інвестори були зосереджені суто на досягненні фінансового результату, то протягом останнього часу коло їхніх інтересів збагачується також нефінансовими цілями. На це неабияк вплинуло приділення з боку світового співтовариства все більшої уваги до Environmental, social and governance (ESG) критеріїв, що включає в себе екологічні, соціальні та корпоративні фактори та проблеми сталого розвитку.

Впровадження (ESG) критеріїв в інвестиційну стратегію, мабуть, найбільш значний комерційний розвиток у сфері управління капіталом із моменту створення індексних фондів.

Стале або стійке міжнародне інвестування, яке охоплює як прямі іноземні, так і портфельні інвестиції, є однією з основних тенденцій, що сформувались у сучасному економічному середовищі, зокрема на тлі всесвітньої пандемії COVID-19, а також російської війни проти України.

Стале пряме іноземне інвестування найчастіше характеризується тим, що інвестор вкладає кошти в купівлю контрольного пакету акцій іноземного суб'єкта господарювання, який веде свою діяльність згідно з дотриманням екологічних, соціальних та корпоративних критеріїв, або у будівництво заводу, фабрики, яке в майбутньому буде функціонувати також відповідно до вищезазначених критеріїв. У свою чергу, стале міжнародне портфельне інвестування характеризується придбанням інвесторами іноземних цінних паперів компаній, які ведуть свою діяльність відповідно до принципів (ESG), або вкладенням коштів в міжнародні інвестиційні фонди, що спеціалізуються виключно на компаніях, що в межах свого функціонування приділяють увагу дотриманню екологічних, соціальних та корпоративних критеріїв. Дослідження саме сталого міжнародного портфельного інвестування в умовах зростаючих глобалізаційних процесів є важливим і актуальним, адже саме частка портфельних інвестицій є переважаючою на міжнародному інвестиційному ринку, а тренд стійкого інвестування стає все більш поширеним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукова дискусія вітчизняних та закордонних авторів у сфері сталого міжнародного портфельного інвестування протягом останніх років пожвавлюється. Зокрема, цьому питанню присвячені праці таких вітчизняних науковців, як Д. В. Леус [1], І. А. Ломачинська [2], А. С. Воронцова, Ю. В. Єльнікова, А. Г. Рудиченко [3], І. С. Шкура [4], О. І. Рогач [6], Ю. Г. Козак [7], І. М. Миценко [8] і багатьох інших. Серед іноземних дослідників можна виокремити Mark Anthony Camilleri [10], Ahmed Abdelsalam, Saree Barake, Ali Elcheikh [11], Dionysia Katelouzou, Eva Micheler [12] та багато інших. Д. В. Леус характеризує поняття відповідального портфельного інвестування як процес розміщення тимчасово вільних фінансових ресурсів інвесторами (індивідуальними та інституційними) у диверсифіковану сукупність об'єктів інвестування (інструменти грошового ринку, інструменти з фіксованою дохідністю, інструменти капіталу) з метою отримання інвестиційного доходу за мінімізації рівня ризику та одночасним і неодмінним врахуванням соціальних, екологічних, управлінських та етичних критеріїв у процесі прийняття інвестиційних рішень [1, с. 31]. Це визначення дослідниці є досить повним, містить усі структурні елементи, такі як суть, зміст та результат явища. Проте воно стосується трохи інакшого поняття. А. С. Воронцова, Ю. В. Єльнікова та А. Г. Рудиченко [3] розглядають у своїй спільній роботі поняття "сталих інвестицій", а також схожих до нього понять, наприклад, "соціально-відповідальні інвестиції", "зелені інвестиції", "імпакт-інвестування" тощо. І. С. Шкура [4] також у своєму дослідженні розглядає низку схожих понять, як "сталі інвестиції", "етичне інвестування", "відповідальні інвестиції" тощо. Проте в обох наукових роботах, так само як і в багатьох інших працях вітчизняних й іноземних науковців їх авторські або запозичені категорії стосується лише загалом поняття "стійке інвестування", без розподілу на портфельне або пряме іноземне інвестування, як за класичного процесу інвестування. Частка міжнародних портфельних інвестицій на міжнародному інвестиційному ринку переважає, а тренд сталого інвестування далі поши-

© Шморгун І., 2022

ISSN 1728-3817

рюється, тому це потребує дослідження поняття сталого міжнародного портфельного інвестування, а також виокремлення особливостей цього процесу.

Методологія дослідження. Методологічну та теоретичну основу дослідження становлять результати вітчизняних та іноземних ґрунтовних праць з питань сталого інвестування та міжнародних портфельних інвестицій; аналітичні огляди та статі міжнародних профільних асоціацій та організацій. Дослідження базується на використанні методів: логічного та порівняльного аналізу – у процесі огляду та порівняння класичного та сталого міжнародного портфельного інвестування, виокремлення основних особливостей; економіко-статистичного – для дослідження тенденцій розвитку ринку сталого міжнародного інвестування.

Мета статті – систематизація підходів до визначення поняття "стале міжнародне портфельне інвестування", що застосовуються у вітчизняній та закордонній науці, розроблення авторської категорії, а також узагальнення особливостей цього процесу.

Результати. Сьогодні як у вітчизняній, так і в іноземній літературі відсутнє визначення поняття "стале міжнародне портфельне інвестування". В українських наукових працях є лише одне єдине визначення категорії "відповідальне портфельне інвестування". Проте воно стосується трохи іншого процесу – відповідального інвестування, що є більш вузьким поняттям порівняно зі сталим інвестуванням. Саме тому для більш детального дослідження цього поняття варто розділити його на дві окремі категорії: "стале інвестування" та "міжнародні портфельні інвестиції".

Поняття "сталого інвестування" стало поширеним на початку XXI століття. Наприклад, у Європі було три основні каталізатори, які створили попит на аналіз питань стосовно (ESG) з боку великих інвесторів. Першою була інтелектуальна дискусія щодо зв'язку між фідуціарною діяльністю та питаннями стійкого розвитку. Другою була зміна клімату. Третім була капітуляція перед тезою про те, що погане корпоративне управління шкодить ринкам.

Більш раннім та основоположним терміном вважається "соціально відповідальне інвестування". Це поняття з'явилося в 1970-х роках у Сполучених Штатах Америки, проте особливо поширеною ця категорія стала протягом останніх двох десятиріч, що свідчить про виникнення в сучасному суспільстві розуміння важливості соціально-екологічних проблем загального масштабу – на рівні світовому та на рівні окремих суб'єктів господарювання.

Водночас інтерес до соціально-відповідальне інвестування почав зростати в США трохи раніше, у 1960-ті роки, у період війни з В'єтнамом та масових протестів на тлі цього, а також у період та активізації боротьби за громадянські права, і набув нового значення вже у 1970-ті роки, коли підвищилася увага до проблем екології.

Пізніше, у 1980-ті роки, почалося зростання кількості та значення інституційних інвесторів, зокрема, недержавних пенсійних фондів. Після публікації книги у 1978 році під назвою "The North will Rise Again: Pensions, Politics and Power in 1980s", увага була привернута до проблеми етичного спрямування інвестиційних ресурсів пенсійних фондів. З того часу недержавні пенсійні фонди є активними учасниками ринку соціально-відповідального та інвестування.

Окрім недержавних пенсійних фондів, у формуванні та розвитку соціально-відповідального інвестування неабияке значення мали інвестиційні фонди – зокрема, у Великій Британії перші сталі інвестиційні фонди було створено в середині 1980-х років. У результаті, починаючи з другої половини 1990-х років, коли інвестиційні фонди стали важливим джерелом фінансових ресурсів, ринок соціально-відповідального інвестування почав зростати швидше, ніж ринок традиційного інвестування.

З іншого боку, поняття "міжнародних портфельних інвестицій" є більш давнім. Воно сформувалось у 30-50-х роках XX ст. та означало вкладення коштів, що пов'язані з формуванням певного набору цінних паперів, які, у свою чергу, формували інвестиційний портфель [9, с. 81].

Зазначені категорії понять "стале інвестування" та "міжнародні портфельні інвестиції" та їхню сутність у визначенні вітчизняних та зарубіжних авторів та джерел наведено в табл. 1.

Таблиця 1. **Підходи до трактування понять "стале інвестування" і "міжнародні портфельні інвестиції"**

Поняття	Визначення
Відповідальне портфельне інвестування	Процес розміщення тимчасово вільних фінансових ресурсів інвесторами (індивідуальними та інституційними) у диверсифіковану сукупність об'єктів інвестування (інструменти грошового ринку, інструменти з фіксованою дохідністю, інструменти капіталу) з метою отримання інвестиційного доходу за мінімізації рівня ризику та одночасним і неодмінним врахуванням соціальних, екологічних, управлінських та етичних критеріїв у процесі прийняття інвестиційних рішень [1, с. 31].
Стале інвестування	Інвестиції, які є відповідальними передусім у контексті діяльності, яку здійснює компанія [2, с. 120].
Стале інвестування	Базується на орієнтації на "сталих" активах або тих, що орієнтовані на довгострокову перспективу. В основу покладено Цілі сталого розвитку, на досягнення яких і орієнтується інвестор [3, с. 39].
Стале інвестування	Активне включення критеріїв (ESG) у прийняття інвестиційного рішення (позитивний скринінг); сталі інвестиції визначають пріоритетність фінансової результативності над соціальною або екологічною віддачею [4, с. 93].
Стале інвестування	Традиційне інвестування з фокусом на дотримання екологічних, соціальних та управлінських критеріях, з метою покращення довгострокових результатів [5].
Міжнародні портфельні інвестиції	Вкладення капіталу в іноземні цінні папери, що не дають інвесторові права реального контролю над об'єктом інвестування [6].
Міжнародні портфельні інвестиції	Вкладення капіталу в іноземні цінні папери, які не дають інвестору права реального контролю над об'єктом інвестування, а тільки дають йому переважне право на одержання доходу згідно з придбаною часткою "портфеля" об'єкта інвестування, яка в міжнародній практиці зазвичай не перевищує 10 % [7, с. 218].
Міжнародні портфельні інвестиції	Вкладення капіталу в іноземні пайові чи боргові цінні папери з метою отримання доходу без права реального контролю над об'єктом інвестування [8, с. 24].
Міжнародні портфельні інвестиції	Вкладення капіталу в цінні папери зарубіжних компаній у розмірах, які не забезпечують контролю над ними [9, с. 65].

Джерело: складено автором за даними [1-9]

Очевидним є те, що термін "стале інвестування", як і термін "міжнародні портфельні інвестиції", не є статичними, вони змінюються з часом, еволюціонують та відображають зміну потреб суспільства, появу нових інструментів та стратегій інвестиційної діяльності.

Узагальнюючі вищезазначені категорії в одне стале поняття, можна визначити стале міжнародне портфельне інвестування як процес вкладення коштів суб'єктами інвестиційного ринку шляхом придбання іноземних цінних паперів емітентів, що ведуть підприємницьку діяльність з дотриманням екологічних, соціальних і корпоративних норм або зелених цінних паперів з пріоритетною метою максимізації прибутку.

Компаній, що займаються веденням підприємницької діяльності з дотриманням екологічних, соціальних та корпоративних норм або критеріїв, стає дедалі більше з кожним роком. (ESG) критерії, які переважно використовуються для оцінювання того, наскільки та чи інша компанія є "відповідальною", поділяються на:

- Екологічні: викиди парникових газів, відходи та забруднення, використання води та електроенергії, землекористування тощо;
- Соціальні: робоча сила та її різноманітність за гендерною, віковою ознаками, управління безпекою на підприємствах, взаємодія з громадами тощо;
- Корпоративні: структура наглядової та управлінської ради, кодекс і цінності компаній, прозорість та звітність тощо.

Інституційні та індивідуальні інвестори, а також компанії звертаються до рейтингових агентств, третіх сторін і непов'язаних компаній, які спеціалізуються на оцінюванні відповідності компаній (ESG) критеріям. Визначними гравцями в цьому просторі є MSCI ESG Research, Sustainalytics, Bloomberg ESG Data Services та інші. Загалом понад 140 рейтингових фірм надають власні оцінки відповідності компаній критеріям ESG, маючи свої власні методології.

Основні відмінності сталого міжнародного портфельного інвестування від класичного можна побачити на рис. 1.

Рис. 1. Порівняльна характеристика класичного та сталого міжнародного портфельного інвестування

Джерело: авторська розробка.

Стале міжнародне інвестування протягом останніх років підтверджує свій статус одного з основних трендів на міжнародному інвестиційному ринку. Зокрема, за оцінками Bloomberg Intelligence, до кінця цього року вартість (ESG) активів під управлінням досягне 41 трильйона доларів США, а у 2026 році цифра сягне 60 трильйонів. Окрім цього, за оцінками міжнародної асоціації Global Sustainable Investment Association, на активи, пов'язані з (ESG), припадає кожен третій долар, який знаходиться під управлінням інвестиційних фондів та банків.

Розглядаючи регіональну структуру вартості сталих інвестиційних активів у світі протягом 2014-2020 років, можна стверджувати, що в усіх регіонах спостерігалася тенденція щодо зростання вартості стійких інвестиційних активів. Щодо частки окремих регіонів варто зазначити, що неабияк зросла частка Японії та Австралазії, а також значно зросла частка США у світовій вартості стійких інвестиційних активів – уперше з 2014-го року вона переважає частку Європи (рис. 2).

Основними особливостями сталого міжнародного портфельного інвестування є:

- Вкладення коштів у фінансові інструменти (переважним чином акції та облігації) з урахуванням екологічних, соціальних і корпоративних критеріїв компаній або держав;
- Об'єкти інвестування не включають такі традиційні інвестиційні інструменти, як похідні фінансові інструменти, через те, що вони мають спекулятивну спрямованість;
- Першочерговою метою є максимізація прибутків з обов'язковим урахуванням (ESG) критеріїв;
- Урахування специфічних видів ризику (екологічних, соціальних, корпоративних).

Таким чином, стале міжнародне портфельне інвестування є однією з ключових тенденцій на сучасному ринку міжнародних інвестицій та має значні перспективи зростання, при цьому маючи ряд особливостей, котрі відрізняють цей процес від класичного міжнародного портфельного інвестування.

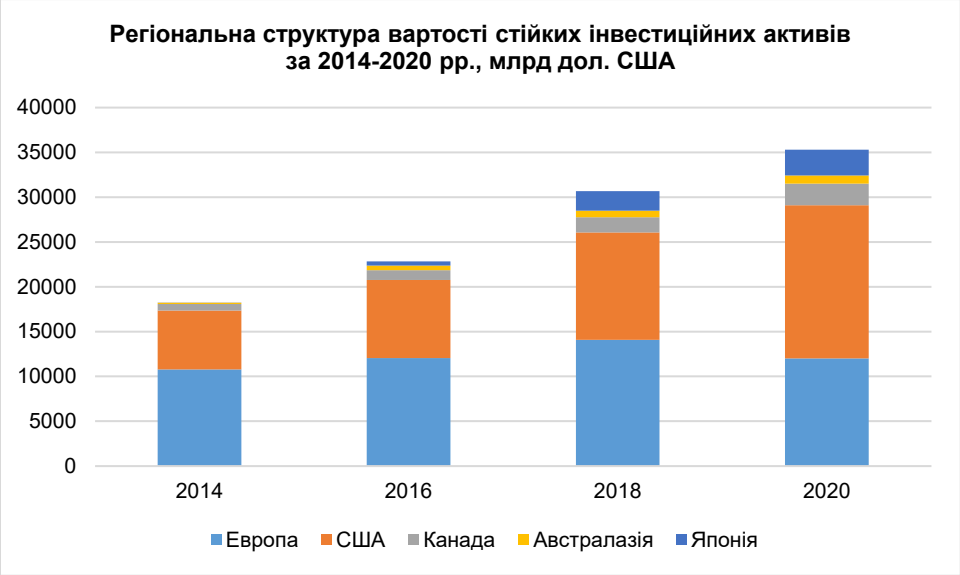

Рис. 2. Регіональна структура вартості стійких інвестиційних активів за 2014–2020 рр., млрд дол. США

Джерело: складено автором за даними [15]

Висновки. Протягом останніх десятиріч ринок міжнародного інвестування не стоїть на місці, постійно поповнюючись новими інвестиційними інструментами та стратегіями. Однією з основних стратегій сучасного міжнародного інвестування є стале міжнародне портфельне інвестування.

Результати проведеного дослідження продемонстрували, що на сьогодні відсутній усталений науковий підхід до визначення поняття "стале міжнародне портфельне інвестування" як у роботах вітчизняних, так і зарубіжних авторів, що спонукало до розроблення авторської категорії цього поняття. Стале міжнародне портфельне інвестування – це процес вкладення коштів суб'єктами інвестиційного ринку шляхом придбання іноземних цінних паперів емітентів, що ведуть підприємницьку діяльність з дотриманням екологічних, соціальних і корпоративних норм або зелених цінних паперів з пріоритетною метою максимізації прибутку.

Основні відмінності класичного та сталого міжнародного портфельного інвестування полягають в тому, що сутністю класичного міжнародного портфельного інвестування є вкладення коштів у іноземні цінні папери (акції, облігації, тощо), тоді як сутністю сталого міжнародного портфельного інвестування є також вкладення коштів у цінні папери, але лише ті, що відповідають (ESG) критеріям. За часовим горизонтом класичні міжнародні портфельні інвестиції здійснюються переважно з фокусом на коротко- та середньострокову перспективу, а сталі міжнародні портфельні інвестиції – переважно на довгострокову перспективу. Кінцева мета обох інвестиційних підходів є схожою – у класичному міжнародному портфельному інвестуванні метою є досягнення суто фінансових результатів (максимізація прибутків), а метою сталого міжнародного портфельного інвестування є насамперед досягнення фінансових результатів, але з обов'язковим урахуванням (ESG) критеріїв.

Основними особливостями сталого міжнародного портфельного інвестування є те, що інвестори: вкладають кошти в іноземні фінансові інструменти (переважним чином акції та облігації) з урахуванням екологічних, соціальних і корпоративних критеріїв компаній або держав; об'єкти інвестування не включають такі традиційні інвестиційні інструменти, як похідні фінансові інструменти через те, що вони мають спекулятивну спрямованість; першочерговою метою є максимізація прибутків та мінімізація ризиків з обов'язковим урахуванням (ESG) критеріїв; інвестори мають ураховувати не лише систематичні та несистематичні рівні ризику, а й також специфічні – екологічні, соціальні та корпоративні.

Дискусія. Дискусійним моментом на сьогодні є питання розмежовування та чіткого визначення у вітчизняній та іноземній літературі таких сучасних понять, як "стале інвестування", "соціально відповідальне інвестування", "зелене інвестування", "етичне інвестування", "імпакт-інвестування", адже, з одного боку, усі зазначені поняття є схожими між собою, проте існує різниця у виборі об'єктів інвестування, критеріях їх вибору та кінцевою метою.

Іншим дискусійним моментом є визначення наслідків російської війни проти України та похідних проблем на одну з ключових тенденцій міжнародного інвестиційного ринку – стале міжнародне портфельне інвестування. Вартість цінних паперів компаній оборонного, авіаційного секторів зростають, фокус із важливості (ESG) критеріїв потрохи зміщується на важливість вугільних електростанцій тощо. Проте варто розуміти, що такі зміни вектора є короткостроковими, у довгостроковій перспективі проблеми соціальні, екологічні та управлінські залишаються актуальними та потребують розв'язання.

Список використаних джерел

1. *Леус Д. В.* Теоретико-методичні засади відповідального портфельного інвестування як інструменту фінансового забезпечення сталого розвитку економіки: Застосування практичного інструментарію відповідального портфельного інвестування на макро-, мезо- та мікрорівні в Україні: звіт пр НДР (остаточний). Суми. 2018. С. 76.

2. *Ломачинська І. А.* Фінансування та інвестування в контексті сталого розвитку. 2021. С. 119-122

3. *Воронцова А. С., Єльнікова Ю. В., Рудиченко А. Г.* Структурно-функціональний підхід до ідентифікації відповідального інвестування. *Вісник СумДУ. Серія "Економіка"*, 2021. № 1. С. 36–42.

4. *Шкура І. С.* Соціально відповідальні інвестиції у зарубіжній практиці застосування. *Нобелівський вісник*. 20171. № (10). С. 91–100.
5. Sustainable Investing and Investment Management. CFA Institute. URL: https://www.cfainstitute.org/en/research/esg-investing/sustainable-investing
6. *Рогач О. І., Дзюба П. В.* Міжнародні портфельні інвестиції : підручник. Київ : ВПЦ "Київський університет". 2016. С. 950
7. *Козак Ю. Г. Логвінова Н. С., Ковалевський В. В.* Міжнародна економіка : навчальний посібник. Вид. 2-ге перероб. та доп. Київ : Центр навчальної літератури. 2008. С. 1467.
8. *Міценко І. М., Решитько Т. В.* Міжнародна макроекономіка: Методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів спеціальності 292 "Міжнародні економічні відносини". Кропивницький : ЦНТУ. 2017. С. 36.
9. *Бондар Ю. А. Залевський А. В.* Міжнародні економічні відносини: комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни. Кіровоград : КЛА НАУ. 2014. С. 147.
10. *Camilleri M. A.* Socially Responsible and Sustainable Investing. 2017. URL: https://www.researchgate.net/publication/314099816_Socially_Responsible_and_Sustainable_Investing
11. *Abdelsalam A., Barake S., Sustainable A. E.* Investment and ESG Performance. 2020. URL: https://www.researchgate.net/publication/342703817_Sustainable_Investment_and_ESG_Performance
12. Principles of Responsible Investment. What is responsible investment? *PRI*. URL: https://www.unpri.org/an-introduction-to-responsible-investment/what-is-responsible-investment/4780.article
13. *Katelouzou D. Micheler E.* Investor Capitalism, Sustainable Investment and the Role of Tax Relief. *European Business Organization Law Review*. 2021. URL: http://eprints.lse.ac.uk/113380/1/Micheler_investor_capitalism_sustainable_investment_published.pdf
14. Bloomberg. ESG by the Numbers: Sustainable Investing Set Records in 2021. 2022. URL: https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-02-03/esg-by-the-numbers-sustainable-investing-set-records-in-2021.
15. Statista. Value of sustainable investment assets worldwide from 2014-2020, by region (in billion U.S. dollars). 2021. URL: https://www.statista.com/statistics/742097/sri-assets-value-by-region/
16. Global Sustainable Investment Alliance. *Global Sustainable Investment Review 2020*. 2021. URL: http://www.gsi-alliance.org/wp-content/uploads/2021/08/GSIR-20201.pdf.
17. PwC. Asset and wealth management revolution: The power to shape the future. 2020. URL: https://www.pwc.com/gx/en/industries/financial-services/assets/wealth-management-2-0-data-tool/pwc_awm_revolution_2020.pdf
18. Responsible finance – Investing differently. *Credit Agricole Group*. 2021. URL: https://www.credit-agricole.com/en/magazine/building-inclusive-finance/finance-responsable/responsible-finance-investing-differently
19. ESG: Going Beyond the Balance Sheet. *S&P Global*. 2019. URL: https://www.spglobal.com/en/research-insights/featured/esg-going-beyond-the-balance-sheet
20. How ESG scores give investors insight into a company's environmental impact. *Business Insider*. 2022. URL: https://www.businessinsider.com/personal-finance/esg-score
21. *Townsend B.* From SRI to ESG: The Origins of Socially Responsible and Sustainable Investing. *The Journal of Impact and ESG Investing*. 2021. 16 p.

References (in Latin): Translation / Transliteration/ Transcription

1. Leus D.V. (2018). Teoretyko-metodychni zasady vidpovidalnoho portfelnoho investuvannia yak instrumentu finansovoho zabezpechennia staloho rozvytku ekonomiky: Zastosuvannia praktychnoho instrumentariiu vidpovidalnoho portfelnoho investuvannia na makro-, mezo- ta mikrorivni v Ukraini [Theoretical and methodological principles of responsible portfolio investment as a tool for financial support of sustainable economic development: Application of the practical tools of responsible portfolio investment at the macro, meso, and micro levels in Ukraine]. 76 p. (in Ukrainian).
2. Lomachynska I.A. (2021). Finansuvannia ta investuvannia v konteksti staloho rozvytku [Financing and investing in the context of sustainable development]. pp. 119-122 (in Ukrainian).
3. Vorontsova A.S., Yelnikova Yu.V., Rudychenko A. H. (2021). Strukturno-funktsionalnyi pidkhid do identyfikatsii vidpovidalnoho investuvannia [A structural-functional approach to the identification of responsible investing]. Visnyk SumDU, 36-42 (in Ukrainian).
4. Shkura I.S. (2017). Sotsialno vidpovidalni investytsii u zarubizhnii praktytsi zastosuvannia [Socially responsible investments in foreign application practice]. Nobel Herald, 1 (10), 91-100, DOI: 10.32342/2616-3853-2017-1-10-11 (in Ukrainian).
5. Sustainable Investing and Investment Management. CFA Institute. Retrieved from: https://www.cfainstitute.org/en/research/esg-investing/sustainable-investing
6. Rohach O.I., Dziuba P.V. (2016). Mizhnarodni portfelni investytsii [International portfolio investment]. VPTs "University of Kyiv".
7. Kozak Y.H., Lohvinova N.S., Kovalevskyi V.V. (2008). Mizhnarodna ekonomika [International economics]. Center of educational literature, 1467 (in Ukrainian).
8. Mitsenko I.M., Reshytko T.V. (2017). Mizhnarodna makroekonomika: Metodychni vkazivky do vyvchennia dystsypliny dlia studentiv spetsialnosti 292 "Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny" [International macroeconomics: Methodological guidelines for studying the discipline for students of specialty 292 "International economic relations"]. 36 p. (in Ukrainian).
9. Bondar Y.A., Zalevskyi, A.V. (2014). Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny: kompleks navchalno-metodychnoho zabezpechennia dystsypliny [International economic relations: a complex of educational and methodological support of the discipline]. 147 p. (in Ukrainian).
10. Camilleri M.A. (2017). Responsible and Sustainable Investing. Retrieved from: https://www.researchgate.net/publication/314099816_Socially_Responsible_and_Sustainable_Investing
11. Abdelsalam A., Barake S., Elcheikh A. (2020). Sustainable Investment and ESG Performance. Retrieved from: https://www.researchgate.net/publication/342703817_Sustainable_Investment_and_ESG_Performance
12. Principles of Responsible Investment. What is responsible investment? Retrieved from: https://www.unpri.org/an-introduction-to-responsible-investment/what-is-responsible-investment/4780.article
13. Katelouzou D., Micheler E. (2021). Investor Capitalism, Sustainable Investment and the Role of Tax Relief. European Business Organization Law Review. Retrieved from: http://eprints.lse.ac.uk/113380/1/Micheler_investor_capitalism_sustainable_investment_published.pdf
14. Bloomberg. (2022). ESG by the Numbers: Sustainable Investing Set Records in 2021. Retrieved from: https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-02-03/esg-by-the-numbers-sustainable-investing-set-records-in-2021.
15. Statista. (2021). Value of sustainable investment assets worldwide from 2014-2020, by region (in billion U.S. dollars). Retrieved from: https://www.statista.com/statistics/742097/sri-assets-value-by-region/
16. Global Sustainable Investment Alliance. (2021). Global Sustainable Investment Review 2020. Retrieved from: http://www.gsi-alliance.org/wp-content/uploads/2021/08/GSIR-20201.pdf.
17. PwC. (2020). Asset and wealth management revolution: The power to shape the future. Retrieved from: https://www.pwc.com/gx/en/industries/financial-services/assets/wealth-management-2-0-data-tool/pwc_awm_revolution_2020.pdf
18. Credit Agricole Group. (2021). Responsible finance – Investing differently. Retrieved from: https://www.credit-agricole.com/en/magazine/building-inclusive-finance/finance-responsable/responsible-finance-investing-differently
19. S&P Global. (2019). ESG: Going Beyond the Balance Sheet. Retrieved from: https://www.spglobal.com/en/research-insights/featured/esg-going-beyond-the-balance-sheet
20. Business Insider. (2022). How ESG scores give investors insight into a company's environmental impact. Retrieved from: https://www.businessinsider.com/personal-finance/esg-score
21. Townsend B. (2021) From SRI to ESG: The Origins of Socially Responsible and Sustainable Investing. The Journal of Impact and ESG Investing. P. 16

Received: 18/08/2022
1st Revision: 25/08/2022
Accepted: 22/09/2022

Author's declaration on the sources of funding of research presented in the scientific article or of the preparation of the scientific article: budget of university's scientific project

I. Shmorhun, PhD student
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

SUSTAINABLE INTERNATIONAL PORTFOLIO INVESTMENT: CONCEPTS AND CHARACTERISTICS

The article is devoted to analyzing the concept of sustainable international portfolio investment and the main features and differences from traditional international portfolio investment. It was found that there are practically no definitions of sustainable international portfolio investment in academic literature of domestic and foreign authors. The notions of the categories "sustainable investment" and "international portfolio investments" were considered and analyzed discretely. The sustainable international portfolio investment is treated as the process of investing funds by investment market actors through purchasing foreign securities of issuers (companies or countries) conducting business activities in compliance with environmental, social, and governance factors or green bonds to obtain investment benefits with mandatory consideration of (ESG) criteria. Comparative characterization of traditional and sustainable international portfolio investment was carried out regarding for such features as the essence, time period, and ultimate goal. Specific features of sustainable international portfolio investment were identified: investing in foreign financial instruments (mainly shares and bonds) taking into account social, environmental and governance criteria of companies or countries; investment objects do not include such traditional investment instruments as derivative financial instruments due to the fact that they have a speculative focus; the primary goal is to maximize profits and minimize risks, with mandatory consideration of ESG criteria; consideration of specific types of risk (ecological, social and governance).

Keywords: sustainable international portfolio investment, sustainable investment, international portfolio investments, green securities, sustainable development.

ISSN 1728-3817